

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

April 1978

*Lær af fortiden - Lev i nutiden
Virk for fremtiden*

Nr. 213 - 36. årgang

KRONBORG

Efter maleri af C. F. Beck

**Medlemsblad for
Dansk Slægtsgaardsforening**
oprettet 5. juli 1941

Redaktion:

Hans Hviid, Fåredammen 11, 5300 Kerteminde,
tlf. (09) 32 14 61.

**Kasserer, sekretær og
annonceekspedition:**

Fru Inger Hansen, Gassehaven 56, 2840 Holte,
tlf. (02) 80 25 37. Postgiro nr. 8 08 31 42

Slægtsgaardsarkivet:

Adresse: H. C. Andersensens Boulevard 4
(2. sal t. v.), 1553 København V, tlf. (01) 11 67 20
Ledere: Arkivarerne P. K. Hofmansen og
Annalise Alstrøm, tlf. (01) ØBRO 95 64. (Træffes
på arkivet tirsdag og onsdag kl. 14—16 el. eft. aft.

Foreningens revision:

Statsautoriseret revisor Kr. Foged, Rosenvængets
Sideallé 8, 2100 København Ø, tlf. (01) ØBRO 30
og (061) ØBRO 5000 og 6000.

Landsbestyrelsen:

LANDSFORMAND: Gårdejer Chr. R. Christensen,

(R) Badstrup, 5484 Uggerslev, tlf. (09) 85 11 49.

Næstormand: Gårdejer Einer Petersen, Kikhavn,
3390 Hundested, tlf. (03) 33 71 49.

Gårdejer Jens Skau, (R) Nygård, 6630 Rødding,
tlf. (04) 84 62 03.

Gårdejer Jørgen Skoven, „Skoven“, Asdal,
9950 Hirtshals, tlf. (08) 97 11 66.

Proprietær Bent Bjergskov, Rosenlund,
5350 Rynkeby, tlf. (09) 39 13 17.

Formand for bladudvalget.

Hofjærgermester Cederfeld de Simonsen, Erholm,
5560 Årup, tlf. (09) 43 10 91 (helst kl. 9—10).

Gårdejer Børge K. Fjordside, Skalstrup.

7570 Vemb, tlf. (07) 88 40 94.

Gårdejer Jens Bligaard, Oddense, 7861 Balling,
tlf. (07) 58 10 11.

Gårdejer Poul Ipsen, Paradisgaarden,
3740 Svaneke, tlf. (03) 99 65 35.

Gårdejer N. Sehested, Holmstol, 8883 Gjern,
tlf. (06) 87 50 19.

Gårdejer Chr. Thyboe, Kirkemosegaard,
8991 Spentrup, tlf. (06) 47 70 87.

Gårdejer Holger Buch Juul, Jægergaarden, Høllund,
7100 Vejle, tlf. (05) 86 50 21.

Gårdejer Erik Strange, Trættevejen 41, Øverup,
4800 Nykøbing F., tlf. (03) 83 92 12. — Formand
for arkivudvalget.

Gårdejer Jens P. Petersen, Farendløse,
4100 Ringsted, tlf. (03) 64 00 24.

Gårdejer Peder Møller Frifelt, Frifeltgaard,
6870 Ølgod, tlf. (05) 24 30 87.

De tre førstnævnte udgør landsbestyrelsens
forretningsudvalg.

Bladet er medlem af
DANSK Fagpresseforening.

En vigtig lov

Slægtsgaardsforeningens medlemmer vil andet steds i »Slægtsgaarden« kunne læse en tilkendegivelse fra Landsbestyrelsen afsendt til Folketingsudvalget som behandler forslaget til ny lov vedrørende de centrale landbrugsspørgsmål. Naturligvis har også ministeren og partiformændene modtaget udtalelsen.

Vi har hermed villet give klar besked om vor holdning i håb om, at synspunkterne vil medvirke til at indrette lovgivningen, så der både strukturmæssigt og med hensyn til udøvelse bliver rimelige vilkår at virke under. Vi fraråder for stærke statsindgreb og fremhæver ønsket om at bevare dansk landbrug som et frit erhverv — men vi siger også klart, at hensynet til skiftet imellem generationerne må medføre økonomiske betingelser der giver et håndslag til de mange, som skal øve fremtidens gerning. Derfor gives nøgternt udtryk for ønskerne vedrørende kapitalvindingsskat, gaveafgiftsberegning m. m.

Selvejet og familiebruget er grundpillerne for et effektivt landbrugsvirke for en lang fremtid, og en velstandsudvikling der fastslår lighed og rimelighed ud fra erhvervssammenligninger, må bygge på selvstændigheden og respekten for det frie initiativ, som det har manifesteret sig over årtier med fremgang som følge.

Slægtsgaards-folk er faste i troen her og vi har også en viden om, hvorfra opdriften stammer.

Vi slutter med at sige, at vore politikere må forstå at bedre vilkårene for at have samfundsstabilitet, og det kan ikke indprentes ofte nok. Tillid til partier og politikere er en vigtig bestanddel af folkestyrets funktion, men kræver handlinger som er umiddelbart forståelige og som kan erkendes som retsindige og værende bevarende og udviklende. Og hermed er så også sagt, hvad behovene dækker i dansk landbrug.

Den nye lovgivning bør blive et samlet Folketings håndslag til et erhverv der kan og vil bidrage til økonomisk og folkelig rejsning. — Denne erkendelse beder vi om at mååte erfare fra Christiansborg.

J. P. P.

Til Folketingets lovudvalg

Vedrørende landbrugsejendomme

Dansk Slægtsgaardsforenings landsbestyrelse udtaler overfor Folketingets udvalg vedrørende lov om ændringer af lov om landbrugsejendomme sin tillid til, at folketing og regering fremmer en landbrugsansvarlig politik under den foreliggende behandling og fremhæver iøvrigt sin store interesse i, at landbrugsproblemerne politisk bliver underkastet en grundig og positiv vurdering med baggrund i landbrugsudvalgets afgivne betænkning af februar 1977. Landsbestyrelsen forventer at især generationsskifteproblemerne vil få en afgørende placering under den fortsatte drøftelse på lovgivningsplan.

Det påpeges at det under den igangværende udvalgsbehandling bør blive fastslået:

1. at dyrket jord skal værnes og en landskabspleje der sikrer naturværdier bør fremmes for at garantere forsvarlig benyttelse og en rigtig udvikling set i jordbrugs- og samfundsøjemed.
2. at en fremtidig landbrugsstruktur må søges fastlagt ud fra bestemmelser der til sigter at bevare et landbosamfund der ikke omfatter et antal der kommer væsentligt under det nuværende antal bedrifter. Rationel landbrugsdrift må forudsætte at familiebruget opretholdes og en sammenlægningsgrænse på 100 ha forekommer rimelig.
3. at de nuværende ejendomsforhold respekteres og at tvangsbestemmelser vedrørende forpagtningsforhold undgås.
4. at to- eller tremandsbrug bør udgøre den landbrugspolitiske målsætning således at uddannelsessteder opretholdes og således at fremtidens landmand får en nødvendig aflastning og mulighed for en fritidsudnyttelse som er en almindelig menneskeret. Det påpeges dog at alle bæredygtige enheder udgør en værdifuld fortsættelse af et landbrugsvirke og en sammenlægning af sådanne bør ikke kunne finde sted med mindre samtlige instanser godkender disse.
5. at den frie adgang til landbrugserhvervet må bevares således at det grønne uddannelsesbevis alene sikrer adgang for de unge til tilskud og lån og ikke bliver et adgangskort som viser et monopol. Ethvert nærtstående slægtsmedlem må have lige ret til erhvervelse, for derved at anerkende en overdragelse, der søges gennemført som en fortsættelse af slægtens virke over mange led.
6. at det nu er bydende nødvendigt at lovgivningen ændres afgørende vedrørende beskatning af kapitalbeløb stammende fra normale handler. Kapitalvindingsskatten bør afvikles. Gaveafgiftberegning bør ikke kunne forekomme ud fra en salgssum der ligger over 16. alm. vurdering når en produktionsejendom overdrages til et slægtsmedlem.

Slægtsgaardsforeningen ønsker at fastslå, at landbrugsbedrifterne og landbrugssamfundet er et fundamentalt vigtigt led i produktionsprocessen i landet, derved at valutaintjeningen og herigennem den almindelige velstandsforøgelse påvirkes afgørende af hele tilrettelægningsen hos den enkelte udøver. Den animalske produktion udvidelse og størrelse er den faktor som tjener hele det danske samfund i langsigtet perspektiv og medfører økonomisk sikring via rentable EF-priser. Derfor bør familiebruget sikres en ordentlig eksistens ved en dansk lovgivning der værner den frie overdragelse og fritager for en beskatning som umuliggør et rimeligt generationsskifte.

Slægtsgaardsforeningen forventer at folketingets partier gør den fremtidige landbrugspolitik til et hovedemne under forhandlingerne for at sikre en holdbar samfundsstabilitet.

Denne skrivelse vedtaget på hovedbestyrelsesmøde 15. februar 1977.

Kronborg Slotskirke

*Hvor smiler fager den danske kyst
og breder favnen, når solklar bølge
og sommerskyer og skib med lyst
står sundet ind i hinandens følge,
og KRONBORG luder
ved Sjællands port
mod hvide skuder
- hvor lyst! hvor stort!*

Sådan skriver Johannes V. Jensen i 1925 og en noget mere poetisk og malende beskrivelse af stedet kan vel næppe gives.

Det var på dette sted at kong Erik af Pommeren ca. 500 år tidligere byggede et slot, der efter sin beliggenhed fik navnet KROGEN. Dette slot var omgivet af en rød teglstensmur som omsluttede de tre bygninger, der hørte til slottet. Denne mur danner i store træk ydermuren i det nuværende slot, der, som vi skal se senere, blev opført i slutningen af 1500-tallet. Et af disse huse kaldet »Det nye Stenhus« lå i det sydøstlige i det sydøstlige hjørne og havde en udtrækning, der nogenlunde svarer til den nuværende kirkes. Der findes intet skriftligt om, at der skulle have været et kapel i KROGEN. Af sundtold-regnskaberne fremgår det imidlertid at i 1575 lod fogeden sætte en lås »for kierche dørren«, så der er næppe tvivl om, at der her mod middelalderens slutning har været en kirke. At den så ikke har været brugt til sit formål er en anden sag, thi en tilføjelse fortæller nemlig, at der kom kanoner derind, men slottet havde også i nogen tid tjent som fæstning. Det er sikkert i forbindelse med overgangen hertil, at den sachsiske bygmester Hans von Diskow i 1558 er i Helsingør for at udarbejde forslag til KROGENS befæstning. Der gik dog en del år før man kom igang med arbejdet og de ændrede byggeplaner. Det blev bygmester Hans van Paeschen der fik ledelsen ved opførelsen af det nye slot, som ifølge kong Frederik d. 2.s åbne brev af 24. januar 1577 skulle kaldes KRONBORG. I 1576 har man været igang med at bygge sydfløjen, for det fremgår af regnskaberne dette år, at man er ved at ombygge »Det nye Stenhus« til kirke. Der gik dog endnu fem år inden kirken stod færdig til indvielse, som fandt sted den 15. april 1582 påskedag som der står »under klokkeringning og kartovers brag«.

Lad os, inden vi går ind i slotskirken, standse et øjeblik og betragte den pompøse indgangsportal, selvom den sikkert ikke har meget at gøre med den oprindelige portal, da de forskellige regnskaber viser, at den gennem tiderne har været udsat for ret så drastiske restaureringer. Lader vi først blikket glide opad, ser vi øverst et topstykke bestående af en række sammenstillede skjolde, sandsynligvis en ændring fra Christian d. 4.s tid. Nedenunder ser vi i en niche MOSES med lovens tavler. På hver sin side af indgangsdøren, flankeret af korintiske søjler, i hver sin niche til venstre DAVID med harpen og til højre for indgangen SALOMON. Disse to figurer skulle rimeligvis hentyde til prins Christians hyldning på landstingene 1584, idet der ved disse festligheder i Viborg blev opført et skuespil af Hieronymos Justesen Ranch: »SALOMONS HYLDNING«.

Når vi træder ind i kirken mødes vi af de store toskanske søjler, der ikke blot bærer overdækningen, men også de to pulpitter, som mod vest rummer orgelet og mod nord kongestolen. Disse søjler præger i ikke uvæsentlig grad kirkens indre arkitektur.

Lykkeligvis undgik kirken at blive ramt af den store brand, der den 24. september 1629 lagde slottet i aske og hvor Kirstine Munk, der lå i barselsseng på slottet, i største hast måtte bringes til Frederiksborg slot. Det er således det meste af det oprindelige inventar, der idag smykker kirken, selvom meget bærer præg af senere istandsættelser.

I 1785 blev KRONBORG kaserne for Helsingør garnison og i den forbindelse blev kirken indrettet til gymnastik- og fægtesal, og først i 1838-43 kunne der under arkitekten M. G. Bindebølls opsyn gennemføres en restaurering, så kirken igen kunne tjene sit oprindelige formål.

En af de ting der fanger øjet når vi går op gennem kirken, er alteret med sin imponerende fløjaltertavle, som i hele sin komposition og opbygning minder meget om kirkens indgangsportal. Tavlens storfelt er et alabastrelief der forestiller de tre korsfæstede på Golgatha og indrammes af en profileret kalkstensramme med indfældet alabastfrise på de tre sider. Mellem storfeltet og sidefløjene ses marmorsøjler, der ligesom bærer topstykket på sine korintiske kapitæler. Hvis man lægger lidt mærke til detaljerne i dette ret så enestående kunstværk, vil man se at de to røvere og deres kors er hugget ud af en blok sammen med det flade landskab og glatte himmel der danner baggrunden.

Derimod er kristusfiguren en såkaldt friskulptur, idet dette kors er af træ og armene, der er hugget af en anden blok er tilføjet ved skuldrene. I det lave baggrundsrelief ser man Jerusalems bygninger og tårne, og mellem den gode røvers kors og Kristus ses bl.a. en gruppe soldater, der alle bærer antikke dragter. Det er i det hele taget let at se, at det er den antikke kunst, der har været den store inspirator for kunstneren som ifølge en kontrakt af 13/6 1586 er »wor Thiener Thomas Bildthuger«. Denne forpligter sig heri til at levere og opsætte tavlen inden pinsedag 1587, og efter indskriften på tavlen at dømme er dette også blevet overholdt. Ved restaureringen i 1843 blev hele storfeltet forgyldt, men af gamle tegninger kan man se, at det oprindeligt har stået i hvid alabast med enkelte partielle forgyldninger som f. eks. hår og skæg. De to sidefløje

der oprindeligt har været til at lukke, har relieffer skåret i egeplanker. I relieffet til venstre ser man ISAKS OFRING og en engel der kommer ned fra himlen og griber om sværdet og på den anden side ser man en figurrig fremstilling af KOBBER-SLANGEN I ØRKENEN, hvor man ser Moses pege med sin stav op mod slangen på korset. Også på disse to relieffer ser man den klassiske kunst, idet alle figurerne bærer romerske dragter. Øverst på topstykket er der i lighed med indgangsportalene et rundt felt, der her bærer Frederik d. 2.s og dronning Sophies sammenslyngede initialer, og herunder en Kristusfigur også udført i alabast. På hver side af Kristusfiguren er der en kvindelig skjoldholder, der til venstre holder det danske rigsvåben og til højre dronning Sophies mecklenburske våben. At fløjene har været til at lukke kan man også se deraf, at der på bagsiden af disse findes gamle malerier, som på nordfløjen forestiller NADVEREN og på sydfløjen OPSTANDELSEN.

Prædikestolen er et typisk arbejde i højrenæssance og er rimeligvis også fra 1582. Den er inddelt i fem storfelter med arkader, hvor der i de fire findes relieffer der symboliserer dyder. Set fra venstre er det: MÅDEHOLD med kande og pokal, RETFÆRDIGHED med sværd og vægtskål, KÆRLIGHED med hjerte og to små børn samt HÅB med blomst og anker. Tre af disse er de originale nemlig: Mådehold, Retfærdighed og Kærlighed som er skåret af Hans Ganssorg 1585. I midterfeltet ser man det danske rigsvåben i et kronet skjold og båret af en engel.

I kanten under storfelterne kan vi se relieffer af ti af apostlene med deres symboler: ANDREAS med kors, PETER med nøgle, SIMON med sav, BARTHOLOMÆUS med bog, THOMAS med vinkel, JOHANNES med kalk, JAKOB DEN ÆLDRE med flad hat og stok, MATHÆUS med lanse, FILIP med latinsk kors og JAKOB DEN YNGRE med valkestok. Kigger man nøjere efter, kan man godt se, at det ikke er den samme billedskærer, der har udført disse relieffer, som dem i storfelterne, idet de ganske mangler den lethed og elegance, som præger Hans Ganssorgs arbejde.

Da man atter monterede stolestaderne i kirken efter dens tid som gymnastiksal, har man åbenbart ikke været opmærksom på, at få dem anbragt i den oprindelige orden. Der er nemlig næppe tvivl om, at de har været anbragt i en bestemt heraldisk orden, efter de topstykker der pryder stolegavlene. Disse, der er udført af billedskærerne Henrik Kønneman og Albrit Gysse i tiden 1586-88, har nemlig hentet sine motiver fra det danske rigsvåben og det mecklenburske våben. Når vi efter at have beundret altertavle og prædikestol går ned gennem kirken har vi i

sydrækken:

- nr. 3 NORGES LØVE
- nr. 4 DANMARKS TRE LØVER
- nr. 5 MECKLENBORGS TYREHOVED
- nr. 6 SCHWERINS ARM
- nr. 7 SLESVIGS T LØVER
- nr. 8 UNIONSKRONERNE
- nr. 9 DELMENHORST KORS
- nr. 10 DE VENDERS LINDORM

nordrækken:

- nr. 1 DE GOTHERS LØVE
- nr. 2 ROSTOCKS GRIF
- nr. 3 STORMARNS SVANE
- nr. 4 HJERTESKJOLDET
- nr. 5 VENDENS OKSEHOVED
- nr. 9 HOLSTENS NÆLDEBLAD
- nr. 10 HOVEDSKJOLDETS KORS

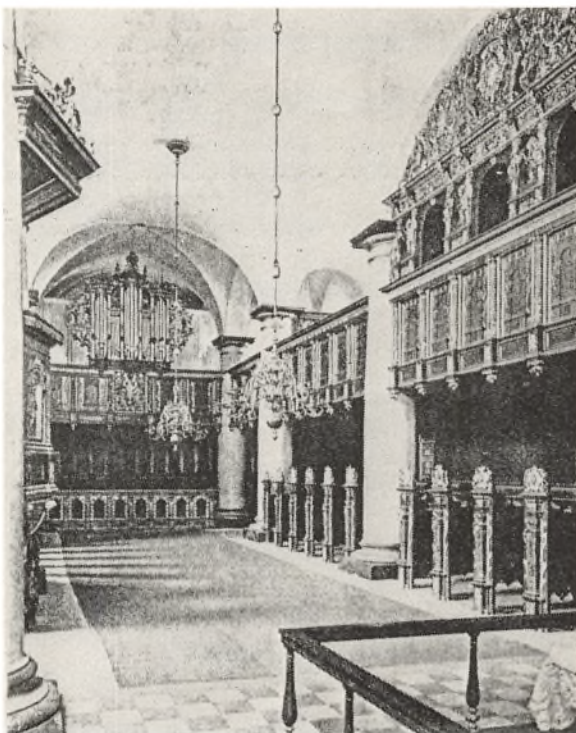
Alle motiver der er hentet fra rigsvåbnets hovedskjold er desuden forsynet med en krone. Bagsiden af »medaljen« er knap så pompøs, idet denne alle steder består af en halvcirkel med et englehoved. Iøvrigt er der mange andre spændende detaljer at lægge mærke til, bl.a. de mange særprægede hoveder der kigger på os fra pilastrene under topstykkerne. Med de døre der ganske sikkert har været for alle stolestaderne og de smukke stolegavle, har hele gulvarelets møblering dannet en både majestætisk og harmonisk helhed i for-

bindelse med det panelværk, der løber langs alle fire vægge. De to eneste stole, der har bevaret deres døre, er de to forreste stole i sydrækken, og stolen øverst i rækken er den såkaldte MARSKALSTOL, en betegnelse af forholdsvis ny dato. Det er sikkert denne stol, der i lensregnskaberne for 1618 kaldes »stolen som de unge herrer står udi, når prædiken er«. Altså en speciel stol for de medlemmer af kongehuset, der ikke havde rang til at kunne få plads i kongens og dronningens stole på nordpultituret. Senere har den sikkert været brugt af befæstningskommandanten. Stolens rigt udskårne forpanel er inddelt i fem felter med relieffer af fem af dyderne, nemlig: HÅB, TRO, KÆRLIGHED, RETFÆRDIGHED og TALMODIGHED. Det var vel egentlig at forvente, at topstykkerne på gavlene her var særlig karakteristiske, men det er absolut ikke tilfældet, da de ikke indeholder nogle detaljer hverken fra rigsvåbenet eller fra det mecklenburske våben. Gavlene er ganske vist lidt fornemmere end de øvrige, idet de er udsmykket med en mandlig og en kvindelig herme, en pilaster der foroven er udformet som en menneskelig overkrop, og til gengæld for de manglende detaljer i topstykkerne, har vi hele rigsvåbenet på døren.

I det midterste fag af nordpultituret er indrettet den ovenfor omtalte KONGESTOL, hvortil kongen og dronningen har haft adgang gennem slottets sydfløj, og sikkert indrettet til Christian d. 4. Stolens overbygning udfylder hele hvelvingebuen og det rigt udformede topstykke bærer Christian d. 4.s rigsvåben og titler i midten, omgivet af en lidt forvirret ornamentik, der rummer et væld af mere eller mindre buttede figurer, store havuhyrer samt vase- og blomsterarrangementer. De tre åbne arkader har sikkert i sin tid været forsynet med vinduer. Motiverne i de felter der adskiller disse åbninger, er de samme, som vi møder overalt i kirken, HÅB, TRO, FROMHED og RETFÆRDIGHED, også her flankeret af hermer.

Som det forhåbentlig fremgår af det foregående, er et besøg i KRONBORG SLOTSKIRKE absolut værd at ofre tid på. Selv om man ikke er specielt bygnings- eller kunstinteresseret, er det dog altid en oplevelse at besøge et sted, der rummer og fortæller så meget af vort lands historie.

TAGE ALSTRØM.

Det fornemme hotel MARIENLYST ved Helsingør, der vil danne rammen om årsmødet 27. - 28. maj 1978.

Sådan set

Af manden i gården

Vidsyn - Trangsyn

Lykkeligvis rører der sig mange skønne og livsbekræftende bevægelser i vor tid med idealistiske og gavnlige virkninger som følge — og så må vi skynde os at tilføje, hvor er der dog også mange som er optaget af det destruktive og ensporede som fører ud i ulykke. Men har det ikke altid været sådan, vil mange sige, og det må indrømmes, at menneskenaturen altid har været i gang med at trække i begge retninger. Det er vel noget indbygget i os svage sjæle, som på én gang kan så meget, og vil så lidt godt. Bevægelserne virker og drager, ja, trækker mennesket både mod afgrunden og til højderne. Og både i det store og i det små. Højtidsstunderne i året og i familiekredsen og hverdagens mange øjeblikke med alt det nødvendige og gensidigt hjælpende og støttende kan bruges til at forsimple og omgøre uheldigt. Det afhænger altsammen af den enkeltes gode vilje eller slette trang til misbrug.

Det kan vi se i så mange situationer, i så mange hensigter og i brugen af så mange midler — både rene og plettede. Trangsynet åbenbarer sig så tit i forfærdende perspektiver og handlinger, afløst hos andre af vidsynet, der lader den gode fortsættelse være grundlaget for det, man tror er den bedste hjælper i alle forhold. Se på f. eks. ægteskabet — med eller uden papir. Man skal kunne gå og komme i det efter hastigt opståede tilskyndelser.

Det erotiske skal være en mere dirigerende strømning end det menneskeligt prægede holdningsmønster, der lader et kærlighedsforhold være afgørende. Det veldrejede skal sættes i højsædet og skal være et stærkere udgangspunkt i en valgsituation, sådan fortælles det i ugepressen og i de playboy-dyrkende skrifter. Og børnene som ofte er kommet til stede og som er fællesskabets fortsættelse i et langt udviklingsmønster og som er den største rigdom under menneskets vandring så længe den varer, bliver sorteper, fordi det afstumpede og usikre kommer til at dominere ret ofte. Og deraf

kommer så de mange følgeslutninger hos de unge om, at man skal vælge miljøer som går til modstand ved sin dyrkning af nye tomme og også ondskabsfulde gerninger. Det værste eksempel er jo terrorismen som er trangsynets tragiske udfoldelse.

Ægtefæller og dermed de kommende generationer er i sandhed mere end nogensinde under ansvarets lov og overtræder dens paragraffer med stor frimodighed. En fortrøstning er det så, at mange finder vejen uden de afsporinger som er tidens tendens. Deres bedste slogan er sikkert: Tjen din næste. Og det vil mest af alt sige — og forstås da også sådan — vær trofast i dit kald og din stand. Denne gamle sætning bliver aldrig forældet. Den er vidsynets bedste opfordring og bør være udslagsgivende under de mange vanskelige valg under ligets gang.

Trofasthed, ja, hvad vedkommer det mig — hørte jeg én sige på en ungdomsskole fornylig. Man var optaget af 70'erne og ikke af så meget mere — jo vel nok af hvad revolutionen i 80'erne skulle føre til. Karl Marx og Lenin og nutidens voldsmænd kunne bruges og alt det yderliggående var »in«. Også selv om det førte til meningsterror, skudvekslinger og indesparinger — »for nu er sandhedens time inde og folket skal sejre«. Folket er blevet til en masse som processen skal gøre ens. Fagre nye verden vil nogen sige, men det med det fagre, vil nu hurtigt blegne, for alt siger os i dag, at ensretning er det godes og det bedste værste fjende.

Næh, trofasthedsbegrebet må sættes forrest. Det er livets bedste og roligste udgangspunkt. Det har ikke meget med de store fanfarer at gøre, men med at kende det stilles betydning og det virksomes værdi. Trofasthed har nøje forbindelse med og avler bestandig arbejdsglæde, gør selvstændig og viser væk fra det, der bare giver et nummer i rækkerne. Jeg tror også at personlighed og menneskelig styrke vokser i takt med at være rodfæstet, og med at skulle omvælte og fortære. Og ligheden i mange henseender får opbakning. Og rettighe-derne bliver bedre forstået. Og pligterne får sit rette perspektiv i lys af at være forbundet med erkendelsen af, hvad der var sundt og godt. Det er blevet et moderne drag at skulle nivellere alt og alle, uden hensyn til særlige egenskaber, at gøre os til et nummer i statsmaskineriet, at sætte en fælles normaliseret opdragelse højt osv. osv. Skammeligt siger nogen, jeg siger forbyrderisk.

Og vidsyns- og trangsynsforholdet forplanter

sig ind på skolens område hvor de pædagoger, som skulle begribe barnets modtagelighed og den deraf følgende forpligtelse til at give alsidig og nøgtern viden til et parat menneske, nu diskuterer socialisme og kommunisme for via skolen at kunne rejse en folkestrømning. Skolen skal ensrettes mener de og hurtigst muligt også samfundet. Og historien skal gøres til beretningen om et samfund som var uretfærdigt og tyrannisk. Og røgsløret lægges ud så de små bliver tilpas utilpasset. Dette er trangsynets indtil nu mest barske konsekvens. Må vi ikke nok bede danske skolefolk og folkevalgte om nu at træde op imod en tendens som ikke er en værdig og rigtig fortsættelse. De svage skolefolk og politikere bør møde en klar holdning som viser hen til menneskelig valgfrihed og sober påvirkning som værende hovedsagen. Ellers ender vi i en sump af grumset vand som dækker over al uddannelses grundtema: At blive noget ved en mangfoldig viden og bred forståelse og respektfuld anerkendelse til mange sider. Vidsynet bør manifestere sig således og mange skolefolk kender da også deres besælgelsestid. Men rejs Jer og lad røsten høres. Erhard Jakobsen bør ikke forgæves være den der går foran med en kulturholdning som giver en sund fremtid og med et skolesyn som viser en bedre vej.

Jeg har fornylig læst en bog som indeholdt den fantastiske sætning som ligeledes sætter tingene på plads. Der stod pludselig i en linie: »Vi har vor verden i os«. Men jeg følte mig på en gang sikker og usikker. For, hvilken vej kommer vi, bliver det godt eller dårligt ud fra vor færd. Får vi udrettet nok og har vi god vilje nok under alt det vi gør: Ser vi vidt eller bliver det for trangt? Det er balancen som nu ikke må vippe over så udviklingsforløbet fører til menneskelig fornedrelse og folkelig afsporing. Det er livsstandarden mere end levestandarden det gælder og dermed følger mange mange valg og krav. Men derfor er balancen lige nyttig — således at trangsynet bliver holdt mest muligt tilbage og vidsynet får de bedste vækstvilkår. Det er ikke guldkalven eller fattigsymbolerne der skal danses omkring. Det er livets reneste udfoldelse fremført i ideer og holdninger og gerninger som er striden værd. »Vi har vor verden i os« — og kan vælge. Det er sandt.

Landsmødet 1978

»Nu lakker det ad tiden småt . . .« — både at jomfru Vår vil komme og dermed også årets store begivenhed — landsmødet — som fundet sted i dagene 27.—28. maj på Hotel Marienlyst ved Helsingør. Det er Nordsjællands kreds, der står som værtsfolk og har valgt dette skønne sted som centrum for mødet.

Der er som sædvanligt lagt et program, der i det store og hele følger traditionerne med de ændringer som tider og forhold byder. Kl. 14 forventes alle deltagere at være mødt, hvorefter generalforsamlingen tager sin begyndelse afbrudt af en kop kaffe. Efter planen er det meningen at sidste del af eftermiddagen skulle bruges til et besøg i Helsingør, dels i det gamle Karmeliterkloster, dels i Domkirken.

Turen, der foregår i de »medbragte« busser er beregnet til at foregå fra kl. 16—17,30, så skulle der være tid til omklædning og et hvil inden middagen. Ved middagen bliver der sparet på de sædvanlige mange taler, til gengæld er der lagt et mindre underholdningsprogram ind, der forhåbentlig vil falde i gæsternes smag. Efter middagen hygger vi os, ligesom der bliver lejlighed til en svingom.

SØNDAGENS UDFLUGT

Søndag morgen køres fra »Marienlyst« kl. 08,15 til Kronborg, hvor slotskirkens præst, domprovst Johs. Johansen vil forrette morgenandagt. Der vil derefter blive lejlighed til at bese en del af det historiske slot bl.a. riddersalen og kongeværelserne. Kl. 10 forlader vi Kronborg for at begynde turen ud i det smukke, historiske nordsjællandslandskab. Vi kører af kystvejen til Hellebæk, hvor vi drejer af Bøsemagergade, passerer den gl. geværfabrik, Bondedammen og videre gennem Hestemølleskoven. Mellem Kvistgård og Humlebæk gør vi holdt for at bese den landskendte D. T. Poulsens planteskole, der har formering og forædling af roser som speciale. Skolen blev grundlagt 3. juli 1878 af Dorus Theus Poulsen og ledes i dag af 3de og 4de generation.

Efter dette besøg køres nu gennem Sørup ved Esrum sø til Hillerød, hvor vi ved at køre langs søen passerer det lille lystslot »Badstuen«, ligesom vi nyder udsigten over til det nationalhistoriske Frederiksborg slot. Fra Hillerød køres af skipperalleen videre over Barkels bakke til Alsønderup for at finde »Kulsviergården«, hvor frokosten venter.

Eftermiddagsturen går til »Mangholmgård«, hvis ejer Hans Torben Andersen, der er 3de generation på slægtsgården byder velkommen og præsenterer gården, hvis hoveddrift er baseret på svineavl. Efter den traditionelle forfriskning, som foreningen byder på, tager vi afsked med hinanden og drager hjem, forhåbentlig med mange minder fra et par begivenhedsrige dage.

Red.

Den optrukne linie viser ruten vi kører på udflugten.

Buskørsel¹

Sønderjylland

til årsmødet i Helsingør den 27. - 28. maj.
Bussen starter fra Sønderborg (kl. 6.30), med påstigning i:

Åbenrå (Rutebilstationen) kl. 7.15.
Haderslev (Motel Haderslev) kl. 7.45.
Christianfeld (Strickers Hotel) kl. 8.00.
Kolding (Banegården) kl. 8.20.

Pris ca. 125,00 kr. pr. person.
Henvendelse til telefon (04) 52 36 97, gdr. Thomas Dahlmann.

Randerskredsen

arrangerer bustur til årsmødet i Helsingør den 27. - 28. maj 1978.

Afgang:
Vivild kl. 7.20, Allingåbro kl. 7.30, Randers Rutebilstation kl. 7.50 og færgeafgang Grenå kl. 9.15.

Henvendelse til H. Esbersen, Vivild. Telefon (06) 48 60 33.
Nødvendigt deltagerantal ca. 20.

Bestyrelsen.

Meddelelser om årsmødet

Lørdag den 27. maj:

- kl. 14.00 præcis. Mødet åbnes på Marienlyst.
- kl. 15.00 fælles kaffebord.
- kl. 16.00 - 17.30 Udflugt til Helsingør, hvor vi besøger Sct. Olai domkirken og Karmeliterklosteret. Kun deltagelse i bus. Tilmelding på tilmeldelsesblanket.
- kl. 18.30 Festmiddag på Marienlyst og derefter dans til kl. 24.00.

Dagsorden før mødet:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden aflægger beretning.
3. Formanden for Slægtsgaardsarkivet, Erik Strange, aflægger beretning.
4. Formanden for bladudvalget, Bent Bjergskov, aflægger beretning.
5. Meddelelser vedr. Jens og Anna Jensens fond ved Bent Bjergskov.
6. Beretningerne drøftes.
7. Fremlæggelse af regnskab og budget til vedtagelse.
8. Valg til hovedbestyrelsen.
9. Valg af revisor.

Hotellophold

Indkvartering vil finde sted på Marienlyst, hvor vi har reserveret 70 dobbelt- og 5 enkeltværelser. Såfremt tilslutningen bliver større vil vi prøve at skaffe værelser andre steder. Værelserne er til disposition fra kl. 15.00 den 27. Eventuelle afbud bedes venligst meddelt kassererkontoret hurtigst muligt, for at undgå regning for ubenyttet værelse. Prisen for overnatning er kr. 119,- pr. person incl. morgenmad. Alle værelser har bad og toilet.

Hotellophold skal betales sammen med de øvrige mødeudgifter.

Der skal på forhånd indbetales for deltagelse om lørdagen:

Eftermiddagskaffe, middag på Marienlyst - incl. vin ad libitum (omfatter rødvin, hvidvin, portvin, madeira, sodavand og alkoholfrie drikke, men ikke øl), excl. kaffe efter middagen, ialt kr. 162,- + andel i fællesudgifter (musik, bustur, tryksager, porto m.m.) kr. 15,-, ialt kr. 177,-

Der skal på forhånd indbetales for deltagelse om søndagen:

Frokost på Kulsviergården, incl. kaffe kr. 40,- + andel i fællesudgifter (entre på Kronborg, forfriskning om eftermiddagen, tryksager, porto m.m.) kr. 15,-, ialt kr. 55,-

10. Mødested for årsmødet 1979.

11. Eventuelt.

Søndag den 28. maj:

- kl. 8.30 Morgenandagt i Kronborg slotskirke (der er 5 min. gang fra P-plads), v. domprovst Johannes Johansen.
- kl. 9.00 beser vi Riddersalen m.m.
- kl. 10.00 Afgang til Poulsens Planteskole.
- kl. 10.30 Ankomst til planteskolen.
- kl. 11.15 Afgang til Fredensborg slot, hvor vi bl.a. skal overvære vagtskiftet og se noget af parken.
- kl. 12.45 Afgang til Kulsviergården i Alsønderup, hvor der...
- kl. 13.30 serveres frokost.
- kl. 15.00 Afgang til besøg hos Hans Torben Andersen, »Mangholmgård«, Alsønderup, hvor vi skal se landbrug og have en forfriskning.
- kl. 16.00 Mødet sluttes.

Buskørsel II

Der arrangeres buskørsel fra Lolland-Falster, Sjælland, Fyn og Randers. Vi beder så mange som muligt benytte sig af busserne, da der kan blive stor trafik, og dermed vanskeligheder med at holde sammen på mange personbiler i Nordsjælland. Mødedeltagerne fra Sønderjylland kan benytte bussen fra Fyn.

Busserne vil køre således:

Bussen fra Fyn starter...

kl. 8.15 på den store motorvejsparkeringsplads ved Stauerby Skov.

kl. 8.40 Gribsvad Kro.

kl. 9.10 Odense - Texaco service, overfor banegården.

kl. 9.35 Langeskov station.

Pris pr. person incl. færge ca. kr. 115,-

Bussen fra Lolland-Falster starter...

kl. 9.30 Maribo Banegård.

kl. 9.45 Saksøbing kirke.

kl. 9.50 Nykøbing Banegård.

kl. 10.05 Nr. Alslev kirke.

kl. 10.30 Vordingborg Banegård.

kl. 11.15 Næstved Banegård.

kl. 11.35 Ringsted Banegård.

kl. 12.00 Roskilde Banegård.

Pris pr. person kr. 75,- til 90,-

Betaling for buskørsel i busserne. Tilmelding på indmeldelsesblanket.

Tilmelding til Dansk Slægtsgaardsforenings årsmøde i Helsingør på Hotel Marienlyst den 27. og 28. maj 1978.

Tilmeldelse kan kun ske skriftligt til Slægtsgaardsforeningens kasserer, fru Inger Hansen, Gassehaven 56, 2840 Holte, *senest den 28. april*, hvorefter deltagerliste, billetter m. m. vil blive fremsendt.

Følgende deltagere tilmeldes (skriv tydeligt)

Betaling	Antal	Pris	Ialt
Eftermiddagskaffe, middag og vin, fællesudg. lørdag		177,-	
Frokost incl. kaffe, fællesudg. søndag		55,-	
Dobbeltværelse, 2 x 119,-		238,-	
Enkeltværelse		119,-	
Ialt			<u> </u>

Stilling _____

Navne _____

Adresse _____

Evt. tlf. _____

sæt x

Indbetalt ved check

giro

postanvisning

Ønsker at påstige bussen i: _____

Ønsker at deltage i bustur til Helsingør lørdag eftermiddag

_____ behold denne _____ klip her _____ send denne _____

Tilmelding til Dansk Slægtsgaardsforenings årsmøde i Helsingør på Hotel Marienlyst den 27. og 28. maj 1978.

Tilmeldelse kan kun ske skriftligt til Slægtsgaardsforeningens kasserer, fru Inger Hansen, Gassehaven 56, 2840 Holte, *senest den 28. april*, hvorefter deltagerliste, billetter m. m. vil blive fremsendt.

Følgende deltagere tilmeldes (skriv tydeligt)

Betaling	Antal	Pris	Ialt
Eftermiddagskaffe, middag og vin, fællesudg. lørdag		177,-	
Frokost incl. kaffe, fællesudg. søndag		55,-	
Dobbeltværelse, 2 x 119,-		238,-	
Enkeltværelse		119,-	
Ialt			<u> </u>

Stilling _____

Navne _____

Adresse _____

Evt. tlf. _____

sæt x

Indbetalt ved check

giro

postanvisning

Ønsker at påstige bussen i: _____

Ønsker at deltage i bustur til Helsingør lørdag eftermiddag

Hovedbestyrelsesmøde 15. februar 1978

Landsstyrelsen har holdt sit halvårige møde med flere vigtige punkter på dagsordenen. Et af de vigtigste punkter var en drøftelse af den ny landbrugslovgivning. Styrelsen gennemgik et udkast af landsformanden Jens Peter Petersen, som blev vedtaget til fremsendelse til landbrugsministeren. Vi bringer på side 3 i bladet udtalelsen i sin helhed. — Formanden måtte med beklagelse meddele, at en henvendelse til miljøministeren, om at blive repræsenteret i den kommission, der skal arbejde med den ny landsbystruktur desværre var blevet afvist. — En glædelig meddelelse var det derimod, at en henvendelse til Sparekassen S. D. S om andel i gavefond var blevet imødekommet med 5000 kr. Der var ikke stillet betingelser om anvendelsen af pengene, men de vil dog fortrinsvis gå til arkivets drift. Såvel arkivet som bladet fik mange anerkendende ord fra landsstyrelsens side. Fra sekretariatet forelå der forskelligt. Således havde man modtaget en skrivelse fra medlem af hovedbestyrelsen hofjægermester Cederfeldt de

Simonsen, der ønskede at trække sig tilbage på det kommende årsmøde, hvilket toges til efterretning. Sekretæren, fru Inger Hansen kunne endvidere oplyse, at ikke færre end 7 skoler havde efter særlig henvendelse meldt sig som medlemmer af foreningen. Statsautoriseret revisor Kr. Foged fremlagde en regnskabsoversigt samt budgetforslag for det nye år. Begge dele godkendtes og anbefalede til fremlæggelse på årsmødet. til slut drøftede landsstyrelsen forskellige former for hvervning af nye medlemmer bl.a. ved inddeling af nye kredse, som skulle arbejde med sommermøder. Det blev ligeledes drøftet, om man skulle forsøge en henvendelse til radioen, for at få en udsendelse om foreningen under en eller anden form. Inden mødet sluttede gav gdr. Vagn Mathiasen, Hornbæk, en redegørelse for, hvorledes man fra værtsfolkets side havde tænkt sig årsmøde dagene afviklet. Herom nærmere i anden artikel.

Red.

Nyt fra arbejdsmarken

Dansk Slægtsgårdsforening for Haderslev amt holdt torsdag 2. marts sin årlige generalforsamling i Skrydstrup forsamlingshus med den sædvanlige gode tilslutning.

Formanden Jens Skau aflagde en meget grundig beretning om årets forløb. Der havde været arbejdet godt fra bestyrelsen side og forsamlingen gav sin fulde anerkendelse. I en påfølgende diskussion navnlig omkring skatteloven og om bladets betydning deltog foruden flere medlemmer også konsulent Hans Balle og redaktør Hans Hviid, der begge som gæster overværede mødet.

Efter beretning og påfølgende kaffebord talte forfatteren Kaj Petersen, Vester Vedsted om »Det tabte land i vest«. — Et medrivende og spændende foredrag om kampen mod havet og stormfloderne. Forfatteren tog sit udgangspunkt fra sin bog af samme titel, hvor han i sagn og beretninger om emnet gav et dramatisk billede af den barske kamp mod havet. Den mest spændende konklusion var tesen om landet »Atlantis«, som efter forfatterens overbevisning utvivlsomt har ligget ud for Helgoland.

H. H.

Fyns-kredsen havde efter en længere pause indbudt sine medlemmer sammen med Vejle-kredsen til et møde på »Motel Sct. Knud« d. 18. marts. Desværre var deltagelsen ikke så stor som forventet, til gengæld fik de fremmødte en særdeles fornøjelig og givtig eftermiddag sammen.

Mødet indledtes med en præsentation af den ny landsformand gdr. Jens Peter Petersen, som gav en udmærket redegørelse for foreningens status som han konkluderede i ordene: Vi er ingen faglig organisation — dem har vi — men vi må lade vor røst lyde. Han ridsede derpå nogle væsentlige punkter op omkring de problemer dansk landbrug tumler med i dag. Der blev en rig diskussion, så fyldig, at man gav afkald på yderligere foredrag. Redaktør Hans Hviid havde givet løfte om at tale, men afstod derfra og lovede at kompensere ved at sætte sit causeri i bladet (følger i næste nr.). For yderligere at sætte skub i arbejdet nedsattes et arbejdsudvalg med proprietær Bent Bjergskov i spidsen. Følgende påtog sig opgaven at fungere som selvvalgt bestyrelse til en kommende generalforsamling: Jørgen Strandhuse, Stenstrup. Ingemann Nielsen, Odense. Carl Martin Christensen, Badstrup. Harry Holmegaard, Rynkeby. Hans Møller Hansen, Aunslev og Else Jørgensen, Assens.

H.H.

Landsbykommisionen

Dansk Slægtsgårdsforening rettede den 12. december en henvendelse til miljøminister Niels Mathiese, om at blive repræsenteret i den nye Landsbykommision som skal kulegrave problemstillingen omkring landsbysamfundet. Jeg modtog i en svarskrivelse af 13. januar et afslag herpå. Der blev henvist til at Landbo- og Husmoderforeningerne er repræsenteret, men desuagtet er afslaget en stor skuffelse. Vi hævdede i henvendelsen at Slægtsgårdsforeningen ud fra sit virke har en stor interesse i at være med i behandlingen af de målsætninger for kommissionsarbejdet som er angivet, og dette mener vi stadig. Der er grund til at beklage den manglende forståelse for Slægtsgårdsforeningens virke og indsats som afslaget udtrykker. Ministeren burde have tænkt sig bedre om.

J. P. P.

Nyt i Noter

Ny ridder. Dansk Slægtsgårdsforenings landsformand, gdr. Jens Peter Petersen er af Hds. Maj. Dronningen udnævnt til ridder af Dannebrog.

Også i år vil ægteparret Alstrøm præsentere en årsplatte, hvis indtægt som bekendt ubeskåret går til arkivet. Plattens motiv er endnu en velbevaret hemmelighed, men den vil blive præsenteret på årsmødet i Helsingør.

Vi har modtaget flere interessante nye bøger, som vi gerne vil præsentere vore læsere for. På grund af overvældende stof vil omtalen af disse bøger fremkomme samlet i næste nr.

Efterårets hovedbestyrelsesmøde vil blive henlagt til Bygholm Slot ved Horsens.

Medlem af Fyns-styrelsen Else Jørgensen, der er ejer af Slægtsgården »Heslegaard« ved Assens har glædet redaktionen med nedenstående artikel:

Om at holde snakken i gang

Inspireret af et godt møde på Vestfyn den 18.3 1978, og af et godt foredrag af foreningens nye formand Jens P. Petersen, Farendløse, og delvis også af artiklen i februarnummeret om Foreningen til Landsbysamfundenes Bevarelse har jeg lyst til at fremsætte nogle betragtninger.

Det konstateredes den dag som så ofte før, at vor skole er på vej til at blive historieløs. Der er ingen tvivl om, at der til grund for denne påstand ligger stærke politiske holdninger, men om det er bevidst eller ubevidst, at skoleloven på dette punkt har fået den udformning, den har, vil jeg her lade ligge. Følgerne, at et historieløst folk er lettere at manipulere med, skal vi nok få at mærke.

Men den historiske interesse er ikke ved langsomt at kvæles, som man på grund af den tilbageblevne skoleundervisnings halvvidenskabelige metode ellers godt kunne frygte. Den er tværtimod så levende, som den nogen sinde har været. Børn og unge vil nu som før gerne høre fortalt om, hvordan det var i »gamle dage«. Og gamle dage vil i denne forbindelse sige tiden fra stenalderen til igår. Kan eller må skolen ikke påtage sig den opgave at fortælle, så må vi alle påtage os den. Den erfaring, at hvis vi skal gøre bestik her i livet, må vi have et sammenligningsgrundlag, er nemlig ikke blevet ugyldig. Men desværre er ordene »lige som« liksom blevet uden mening i nu»dansk. Vi bliver nødt til at hjælpes ad med at give dem mening igen. Der bruges ellers flotte ord og vendinger nok - alligevel må vi indrømme, at vi er blevet sprogfattige. Jeg tror, at det er høje tid at passe på, at samtalen mellem generationerne, mellem forskellige grupper af mennesker i det hele taget, ikke hører op. Jamen vi er da ikke blevet stumme - der høres da højroset tale nok! Vi har da lært at debattere — i skolerne lærer børnene da at debattere! Det forekommer mig, at det er en falsk form for debat. Ofte slynger vi tillærte ord og vendinger i hovedet på hinanden, som om det kun gælder om for hver enkelt af os at få noget sagt — og som om ingen i virkeligheden er interesseret i at høre, hvad der bliver sagt. Grunden hertil er nok, at alle mulige og umulige spørgsmål skal »sendes ud til debat«, alle skal — eller vil måske — tage stilling til alt. Oprindeligt lånte vi ordet

debat udefra for at bruge det som en betegnelse for den drøftelse, der i tinget går forud for vedtagelsen af en lov. At det er blevet sådan i vore dage, at alt skal debatteres af alle, dækker måske over den virkelighed, at ingen tør eller vil påtage sig et ansvar helt ud. Vort demokrati er nok i virkeligheden ved at vokse vildt, ved at tage magten fra os. Derfor ville jeg ønske, at vi kunne sige: Lad os holde op med at debattere og igen give os til at snakke sammen, d.v.s. tale — lytte — tænke. Jeg indrømmer, at det er ønsketænkning, men den er næret af en fornemmelse af, at der på flere områder er nybrud på vej — måske kan vi alligevel finde en vej frem.

Hvorfor nu fremsætte disse betragtninger over for læsere af »Slægtsgården«? Vi har jo stort set de samme problemer og kunne vel let ved fælles hjælp finde brugbare løsninger på dem. Ja, men det kunne let blive isolerede løsninger, og at isolere os er vel ikke lige det vi vil. Vi er bønder, d.v.s. bosiddende mænd og kvinder. Vi holder af den lod af Danmarks jord, som vi bor på og lever af, og vi føler os som led i den kæde af danske bønder, der gennem tiderne har kaldt disse lodder for deres. Men vi kan ikke og vi vil ikke undvære fællesskabet med hele folket.

De fleste af os bor i eller i nærheden af en landsby, hvor man igennem generationer har været fælles om arbejdsvilkårene. I løbet af den sidste generation har livet i landsbyen fuldstændig skiftet karakter. Mange steder arbejder en stor del af dem, der nu bor der, ved alle mulige erhverv — ofte langt derfra. Vi kender ikke som før hinandens situation, og svært er det at få indblik i den. Det behøver vi da heller ikke — helt. Jeg skal være den sidste til at opfordre til noget sentimentalt »komme-hinanden-ved« pjat. Men jeg opfordrer til at få snakken igang igen, hvis den er gået istå — eller med andre ord til et godt naboskab. Vi, der er vokset op på landet og ved, hvad ordet naboskab indebærer, må sørge for, at det ikke også mister sin betydning. Hverken vi eller de er »sære«. Snak om dagligdagens små og store problemer, når I på et eller andet tidspunkt mødes! På den måde kunne megen læggen hinanden for had måske undgås. Det var måske en måde hvorpå forbrugere at

landbrugsvarer kunne blive klar over, at medicin stadigvæk kun fås til apotekerpriser.

Formanden talte i sit foredrag også om EF, og det fik mig igen til at tænke, at vi nok der har det ulykkeligste eksempel på, at taburetpolitikken kørte debatten af sporet. Det var et meget svært spørgsmål for os alle sammen, og det var kun naturligt, at der blev set forskelligt på det. Spørgsmålet var jo ikke så enkelt, som det fra højeste sted blev gjort til. Ikke ret mange af os kunne give et udtømmende svar med enten et ja eller et nej. Jeg ved ikke hvad der gjorde mest fortræd imellem os, om det var det, at politikerne fratoges eller fralagde sig ansvaret ved at lade en folkeafstemning afgøre spørgsmålet, eller om det var de opinionsdannende kræfters stærke styring af debatten. Men den debat, der førtes, blev en hindring for den snak med hinanden på tværs af

alle grupperinger, som vi trængte så hårdt til. Vi trænger stadig til en snak om det — en snak på den måde, at vi vil lytte til hinanden uden på forhånd at sætte hinanden i bås. Men jeg er bange for, at vi aldrig rigtig får den snak igang. Og dog — denne undladen af at få snakket ud kan måske også tolkes som et tegn på den alledybste samhörighed? Vi lader spørgsmålet ligge af frygt for at komme til at slå noget i stykker, der er os dyrebart! Man må vist være dansker-helt ud til den yderste nervespids for at komme frem til denne tolkning. men er det sådan fat, så er det måske alligevel ikke så galt — forudsat at vi som folk har den fornødne styrke. Sikkert er det, at Grundtvigs ord stadig har gyldighed: »Til et folk de alle høre, som sig regner selv dertil«.

Else Jørgensen.

Velkommen til nye medlemmer

Gårdejer Christoffer Sørensen,
»Bounsgaard«,
Mølhaugvej 15, Ellerup,
8883 Gjærn.

Sydsjællands Landbrugsskole,
4750 Lundby.

Dalum Landbrugsskole,
5260 Odense S.

Gråsten Landbrugsskole,
6300 Gråsten.

Riber Kjærgård,
Landbrugsskole,
6740 Bramminge.

Borris Landbrugsskole,
Borris,
6900 Skjern.

Bygholm Landbrugsskole,
8700 Horsens.

Asmildkloster Landbrugsskole,
8800 Viborg.

Gårdejer Karen Jensen,
Engstien 3, Hemmeshøj,
4241 Vemmelev.

Gårdejer Karl Nielsen,
»Sandbjerggaard«,
Præstevej 66, Huseby,
3200 Helsingø.

Gårdejer Kjeld Ravn Nielsen,
Nørre Tvedevej 34, Nørre Tvede,
4731 Brandelev.

Gårdejer Hans Jørgen Andersen,
»Limbjerggaard«,
Lysholmvej 2, Ødsted,
4622 Havdrup.

Gårdejer Poul Vang Larsen,
»Egholm«,
Egholmvej 24, Huseby,
3200 Helsingø.

Gårdejer Erik Svendsen,
»Vangegaard«,
Sperrestrupvej 30, Sperrestrup,
3650 Ølstykke.

Gårdejer Mads Kjær,
Clausagervej 8, Hanning,
6900 Skjern.

Gårdejer Jens Gunggaard,
Sæbyvej 210,
9900 Frederikshavn.

Gårdejer Hans Kristien Starbæk,
»Starbæk«,
Ålborgvej 249, Holtet,
9362 Gandrup.

Gårdejer Magnus Andersen,
»Astrupgaard«,
8881 Thorsø.

Lærer Ole G. Nielsen,
»Knurvaggård«,
Lundforlundvej 8,
4200 Slagelse.

Gårdejer Karl Sørensen,
»Krogro«,
Vestagervej 75, Sall,
8450 Hammel.

Gårdejer Svend Sylvest Pedersen,
»Vangedal«,
Sperrestrupvej 28, Sperrestrup,
3650 Ølstykke.

Gårdejer Arner Ege Hansen,
»Egholmgård«,
Krogenlundvej 2-4, Uggerløse,
3540 Lyngø.

Gårdejer Jørn Staugaard,
»Egelund«,
Vesterhovvej 46, Binderup,
6091 Bjert.

Gårdejer Aksel Steensberg,
»Skovsgaard«,
Steensbergsvej 25, Alme,
3230 Græsted.

Husmand Peter Hell,
Havemose 2, Lambjerg,
6400 Sønderborg.

Gårdejer Svend Anker Jørgensen
Staugaard,
»Katrinegaard«,
Tinglevvej 452, Torp,
6200 Åbenrå.

Forfatter Kaj Pedersen,
Spræksvej 8, Vester Vedsted,
6760 Ribe.

Jens og Anna Jensens fond

udlåner penge til unge landmænds etablering også ved generationsskifte. – Årlig ydelse uden kurstab for tiden 12 procent hvoraf 9 procent rente. – Henvendelse til:

**Advokat Martin Olesen, Bogense, tlf. (09) 81 16 66 eller
Chr. R. Christensen, Badstrup, Uggerslev, tlf. (09) 85 11 49**

KÆRNE-REJSER 1978

NORGE

Vaset Seter, Valdres 24-30 juni. Kr. 1748,-
Rondane (Jotunheimen) 8-15 juli. Kr. 1848,-

ENGLAND

Høstrejse til London fra Kastrup 17. - 24. september.
Fly - bus - helpension - udflugter - forsikring - skat er inclusive (London: halvpension).

FINLAND

Stockholm - Ålands-
øerne - Åbo - Helsinki
(herfra Finlandia til
Kbhvn. 24. juli - 1. aug.
Kr. 2248,-

Store ferieoplevelser venter. Rejseledere: Jens Peter Petersen, Hans Hviid. Tilmelding snarest.

KÆRNE-REJSER

FARENDLØSEVEJ 35, 4100 RINGSTED. TELF. 03-64 00 24

Skaf foreningen nye medlemmer

Undertegnede foreslår, at følgende får tilsendt materiale om
Dansk Slægtsgaardsforening og opfordres til at indmelde sig i foreningen:

Titel

Titel

Navn

Navn

Postadresse

Postadresse

den

19

Underskrift

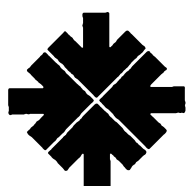
Ønsker man ikke at klippe i bladet, kan forslag indsendes på alm. postkort.

Landbrugslån til ethvert formål.

Har De brug for lån til tilbygning, sammenlægning, grundforbedring, køb af nye maskiner, udvidelse af besætning, ejerskifte eller andet, kan De roligt henvende Dem til Forenede Kreditforeninger. Vi yder

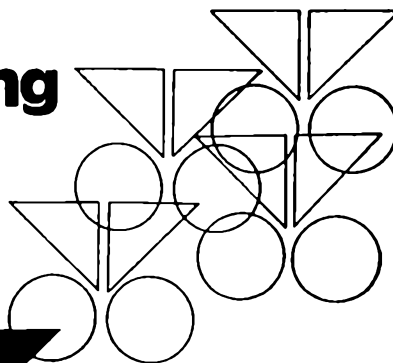
lån overalt på øerne på op til 50% af ejendommens værdi med løbetider på 10, 20 og 30 år. Lad en af vore landbrugs-kyndige folk kigge på Deres ejendom, så får De den rigtige belåning - hurtigt, smidigt og effektivt.

FORENEDE KREDITFORENINGER

Otto Mønsteds Plads 11 · Postbox 333 1503 København V · Tlf. (01) 15 34 34
Mageløs 2 · Postbox 343 5100 Odense · Tlf. (09) 11 77 77

**Jyllands
Kreditforening
er
specialister i
Jylland...**

JYLLANDS KREDITFORENING

6100 HADERSLEV: Åstrupvej 13. Tlf. (04) 52 70 00
6950 RINGKØBING: Herningvej 3. Tlf. (07) 32 01 11
8800 VIBORG: Sct. Mathiasgade 1-3. Tlf. (06) 62 33 33
9100 AALBORG: Boulevarden 43. Tlf. (08) 12 38 77
8260 ÅRHUS-VIBY J: Borgvold 16. Tlf. (06) 14 88 00

Vi skaffer penge til gårde.

København: Jarmers Plads 2,
1590 København V Tlf. (01) 12 53 00

Århus: Åboulevarden 69,
8100 Århus C Tlf. (06) 12 53 00

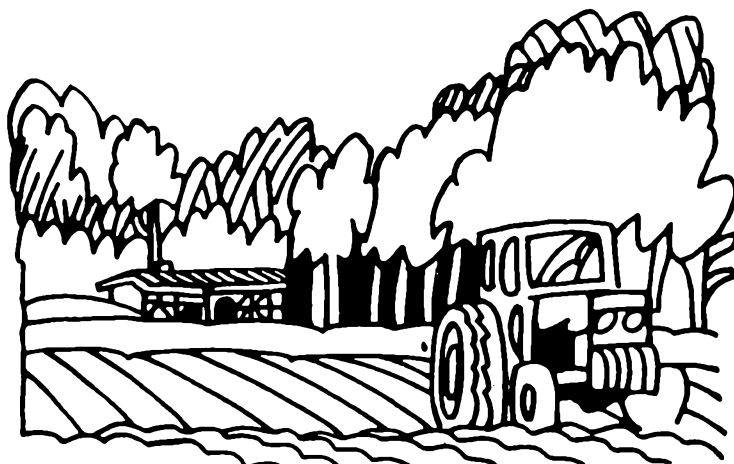
Herning: Viborgvej 1,
7400 Herning. Tlf. (07) 12 53 00

Afd.kontor i Aalborg: Algade 38,
9100 Aalborg. Tlf. (08) 12 53 00

Afd.kontor i Odense: Jernbanegade 16,
5000 Odense. Tlf. (09) 12 53 00

Kreditforeningen Danmark

**Et A-rentebevis fra Andelsbanken
giver stigende rente år for år
-uden at Deres penge er bundet.**

 ANDELSBANKEN